

ΤΟΥ ΑΚΗ ΠΑΠΑΝΤΩΝΗ

Ο Νίκος Αδάμ Βουδούρης πρωτοεμφανίστηκε στο λογοτεχνικό τοπίο το 2008 με τη συλλογή διηγημάτων «Ο βυθός είναι δίπλα» (Πατάκης), την οποία ακολούθησε η νουβέλα «Καιάφας» (Πατάκης) οκτώ χρόνια αργότερα. Τα διηγήματα του πρωτοεμφανιζόμενου τότε Βουδούρη αντλούσαν μεν από την παράδοση του βρόμικου ρεαλισμού, φλέρταραν δε με το υπερβατικό και, σαφώς, «εχθρευόταν την κανονικότητα» (από το οπισθόφυλλο του βιβλίου). Στον αντίποδα, η νουβέλα του Βουδούρη, σε πρώτη ματιά, δεν είναι παρά το road trip ενός μοναχικού άντρα κι ενός αδέσποτου σκύλου στα παράλια της νοτιοδυτικής Πελοποννήσου, όπου η χαμηλή θερμοκρασία, συχνά υπαινικτική αφήγηση τους ακολουθεί κατά πόδας. Παρά τις υφολογικές διαφορές, ο Βουδούρης επέλεξε να εστιάζει, και στα δύο βιβλία του, σε αντιήρωες, σε ανθρώπους μεταιχμιακούς, από τους οποίους πάντα κάτι λείπει.

Τώρα, οκτώ χρόνια μετά και το δεύτερο βιβλίο του, ο Βουδούρης επιστρέφει στη φόρμα του διηγήματος με δεκατέσσερις ιστορίες που υφολογικά ταυτόχρονα απέχουν αλλά και συνδέονται με τα δύο προηγούμενα βιβλία του. Στην πλειονότητά τους ολιγοσέλιδες, οι ιστορίες αυτές έχουν όλες ως πρωταγωνιστές ανθρώπους των οποίων η ενηλικίωση παραμένει ανοιχτό τραύμα ή άλυτος γρίφος.

«[...] Μετά πήγε στο δωμάτιο και η μαμά τον ακολούθησε. Εμείς παρατήσαμε τα παγωτά μας στον νεροχύτη και κρατούσαμε την ανάσα μας. Περιμέναμε να ακούσουμε θόρυβο και βρισιές. Πήραμε χαρτί κουζίνας, το βρέξαμε για να είμαστε έτοιμοι. Κρατιόμαστε χέρι με χέρι και στα ελεύθερα χέρια μας είχαμε τα βρεγμένα χαρτιά ώστε όταν βγει η μαμά να καθαρίσουμε τις πληγές και να σκουπίσουμε το αίμα. Δεν ακούσαμε κανένα θόρυβο και η μαμά, εκείνη τη μέρα, βγήκε από το δωμάτιο όπως είχε μπει. Ούτε καινούριες μελανιές είχα, ούτε αίματα», λέει ο νεαρός αφηγητής του εναρκτήριου διηγήματος «Ο Τάκης».

«[...] Γελάνε τώρα ακόμα πιο πολύ. Πλησιάζουν το κοντάρι, βγάζουν τα πουλιά τους σαν

Νίκος Αδάμ Βουδούρης

(Av)ηλικίωση

να θέλουν να το κατουρήσουν, βρίζω άσχημα, τρέχω κατά 'κει, σκοντάφτω, πέφτω στα λασπόνερα, σηκώνομαι με το ζόρι. Περισσότερο κι απ' το παντελόνι μου λασπώνεται η κοιλιά μου. Από τότε έχω τόσο μεγάλη κοιλιά; Τα παιδιά επιστρέφουν στα μπουκαλάκια τους. Έχει λήξει το συμβάν. Γυρνάω να δω μήπως είσαι εκεί, μήπως βλέπεις το παλαβό σκηνικό, και σαν να είσαι εκεί, παρών, θεατής, σου λέω: Τι θες, ρε πατέρα;» λέει ο μυστηριώδης αφηγητής στο «Σκίηπτρο».

Τα περισσότερα διηγήματα στέκουν στην ίδια στάθμη: παρά όλα αυτά ξεχωρίζουν το διήγημα «Το παιδί με τα πέπλα», αλλά και το καταληκτήριο της συλλογής «Τρεις στο σπίτι», που είναι και το μόνο που αναπτύσσεται παραδοσιακά, αλλά μέσα από τριάντα μία καταχωρίσεις των δύο, τριών αράδων,

ΝΙΚΟΣ ΑΔΑΜ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ

Πολλών ετών αγόρι

Διηγήματα

Σελ. 144

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ, 2024

κάτι ανάμεσα σε ημερολογιακές καταγραφές και εξομολογήσεις πριν το ξόδι. Αυτό το τελευταίο διήγημα μάλιστα είναι το μόνο που λειτουργεί εν κρυπτώ, καθώς σε όλα τα υπόλοιπα ο Βουδούρης μοιάζει να γράφει με το μαχαίρι στα δόντια, χωρίς μισόλογα, χωρίς υπαινιγμούς, χωρίς τίποτα (σχεδόν) να υπονοείται.

Για παράδειγμα: «[...]το μικρό δαχτυλάκι σκαλώνει για λίγο στον κρίκο, τον τραβάει δυνατά. Αφήνω μια πιναχτή κραυγή, λίγο αίμα στη θηλή, ανακατεύεται με τα σάλια του παιδιού και κυλάει στην αποτριχωμένη μου επιδερμίδα. Το Χριστό σου, μαλάκα! Με την παλάμη μου χαϊδεύω το στήθος μου, αν και έτρεξε μία σταγόνα μόνο αίμα, κοκκινίζουν τα δάχτυλα μου, χαμηλώνω το βλέμμα, περισσότερο ιδρώτας στο μέτωπό μου, ξεφυ-

Η υψηλότερη θερμοκρασία της γραφής, η ομόρριζη θεματική σε σχέση με τα προηγούμενα βιβλία του, αλλά και η απροκάλυπτη προσέγγιση του τραύματος είναι τα κύρια χαρακτηριστικά των ανά χείρας διηγημάτων. Για τους ήρωες του Βουδούρη η ενηλικίωση είναι απλά μια λέξη – είτε δεν ήρθε ποτέ, είτε ήρθε πολύ νωρίτερα απ' όσο οι ίδιοι άντεχαν. Με άλλα λόγια, ή μάλλον με τους στίχους του Κώστα Καρυωτάκη που ο συγγραφέας επέλεξε ως μότο του βιβλίου του: «Είσαι άντρας. Όμως ο ίδιος πάντα μένω/ τα χρόνια που περάσανε με αφήσαν/ παράξενο παιδάκι γερασμένο»

σώω. Πόνεσα, λέω σιγανά, κι ο Αντώνης απαντά συριχτά: δε σου το 'χα, καριόλη, κατόπιν με μια κίνηση του κεφαλιού και κοιτώντας στο στομάχι μου, λέει: μάζεψε το βρακί σου – το σορτσάκι μου είχε κατεβεί επικίνδυνα, αφηγείται ο Λουκάς στο «Όταν ο αέρας κουνάει το φεγγάρι».

Η υψηλότερη θερμοκρασία της γραφής, η ομόρριζη θεματική σε σχέση με τα προηγούμενα βιβλία του, αλλά και η απροκάλυπτη προσέγγιση του τραύματος είναι τα κύρια χαρακτηριστικά των ανά χείρας διηγημάτων. Για τους ήρωες του Βουδούρη η ενηλικίωση είναι απλά μια λέξη – είτε δεν ήρθε ποτέ, είτε ήρθε πολύ νωρίτερα απ' όσο οι ίδιοι άντεχαν. Με άλλα λόγια, ή μάλλον με τους στίχους του Κώστα Καρυωτάκη που ο συγγραφέας επέλεξε ως μότο του βιβλίου του: «Είσαι άντρας. Όμως ο ίδιος πάντα μένω/ τα χρόνια που περάσανε με αφήσαν/ παράξενο παιδάκι γερασμένο».